



Handläggare: Anders Anagrius  
Tfn: 50803427

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

### **13. Remiss av förslag till riktlinjer för stadsdelsförnyelse - för ökad delaktighet och en långsiktigt positiv utveckling i Stockholms ytterstad**

#### **Förslag till beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna detta utlåtande.

Jack Kindberg  
Stadsdelsdirektör

#### **Remissen**

Stadsdelsnämnden har för yttrande, senast den 23 maj 2003, fått en remiss av förslag till riktlinjer för stadsdelsförnyelse. Förslaget har även remitterats till samtliga övriga stadsdelsnämnder, flertalet facknämnder och bolag. Remissen bilägges (bilaga 1).

Förslaget till riktlinjer innehåller beskrivning av övergripande syfte och av mer specificerade mål. Det innehåller också förslag till lokala utgångspunkter, arbetsformer och beslutsprocesser. Stadsdelsförnyelsens omfattning behandlas liksom frågor om ansvar, samverkan, redovisning, uppföljning och utvärdering.

Remissens innehåll och förslag har presenterats och diskuterats på två öppna möten som förvaltningen genomfört. Dels ett s.k lunchseminarium om ytterstadssatsningen och utgångspunkterna för ett förslag till stadsdelsförnyelse den 7 mars samt, vid ett öppet möte för ytter- och storstadssatsningen den 8 maj (samverkansgruppsmöte). Synpunkter från dessa möten har inarbetats i förvaltningens synpunkter och ett utdrag av minnesanteckningar från samverkansgruppsmötet den 8 maj 2003 biläggs (bilaga 2).

## **Förvaltningens synpunkter**

### *Utgångspunkterna*

Förslaget till riktlinjer har en betydligt högre ambition än den nuvarande ytterstadssatsningen. Det ansluter i hög grad till storstadssatsningens inriktning, dock utan att ange så många målområden som storstadssatsningen främst inledningsvis hade. Denna större bredd i ansatsen är ur förvaltningens synpunkt positiv. Det ger förutsättningar att knyta samman och ta till vara de många erfarenheterna från tidigare och pågående satsningar och initiativ. Särskilt positivt är fokuseringen på stadsdelsområdenas tillgångar och möjligheter istället för den hittillsvarande problemorienteringen. Just en koncentration på Spånga-Tenstas möjligheter har varit en ledstjärna i det lokala utvecklingsarbete som bedrivits bl. a inom ramen för storstadssatsningen. Det har varit ett i flera avseenden framgångsrikt angreppssätt.

Förvaltningen anser att det är positivt att nu också sociala utvecklingsområden bereds utrymme i förnyelsearbetet. Det är också positivt att så många facknämnden och bolag i staden uttryckligen ges i uppdrag att inom sin ordinarie verksamhet medverka i arbetet. Det är sannolikt av avgörande betydelse för att målen ska kunna nås.

### *Ekonomiska ramar*

När det gäller storleken på de avsatta medlen för insatserna är det viktigt att påpeka att de årliga 150 mkr under 4 år till hälften finansieras inom bolagssektorn och till hälften skattefinansieras. Den bolagsfinansierade delen kan endast användas till sådana ändamål som är förenliga med aktiebolagslagstiftningen. Det innebär att användningen av dessa pengar måste kunna kopplas till en tydlig nytta för respektive bolags verksamhet. Det kan i och för sig sammanfalla med de uttalade målen i förslaget till riktlinjer men innebär också en begränsning av möjligheterna.

Den skattefinansierade delen på 75 mkr årligen ska enligt förslaget till större del fördelas mellan de stadsdelsnämnder som kommer att ingå i

förnyelsearbetet. En ospecificerad andel kan därmed förväntas behållas centralt. Skulle ett 10-tal stadsdelsnämndsområden ingå i satsningen innebär detta att de medel som återstår för stadsdelsnämnderna att ansvara för inte i någon nämnvärd utsträckning kan räcka till att finansiera fysisk upprustning eller byggnationer. Sådana insatser måste finansieras av respektive bolag och facknämnd som har det inom sitt kompetensområde. Inte heller de berörda bolagens årliga 75 mkr är av den storleksordningen att några mer omfattande investeringar kan göras. Ska önskvärda investeringar, som i storleksordning kan jämföras med de som görs inom ramen för Kista Science City, som exempelvis det av stadsdelsnämnden föreslagna "Inspiratorium" komma till stånd krävs annan finansiering.

Det krävs därför tydliga prioriteringar av respektive stadsdelsnämnd för att mål och det övergripande syftet i förslaget till riktlinjer ska kunna nås. Det krävs också en tydlig prioritering av stadens investeringar till de stadsdelar som ska omfattas av stadsdelsförnyelsen. Vid samverkansgruppsmötet den 8 maj framfördes också synpunkten att det vore bättre att satsa rejält på några få områden än lite på många. Detta bl a för att bättre kunna uppnå målet med rättvisa uppväxtvillkor.

#### *Geografisk avgränsning*

Uppdraget till berörda stadsdelsnämnder att eftersträva samordning av insatserna i stadsdelsförnyelsen är bra. Det ger möjligheter att lokalt påverka inriktning och utformning av utvecklingsarbetet. I stadsdelen pågår ett arbete tillsammans med Kista och Rinkeby att utarbeta framtidsscenarier för Järvaregionen. Arbetet bedrivs med ett regionalt perspektiv och scenarierna tas fram av lokalt boende och verksamma i olika arbetsgrupper som utifrån olika perspektiv studerar förutsättningar och möjliga framtidsbilder. Genom att arbeta på detta sätt kan en både lokalt och regionalt förankrad grund för ett långsiktigt utvecklingsarbete skapas. Själva utgångspunkten blir då samverkan mellan många olika intressenter och aktörer. Inriktningen i ett kommande stadsdelsförnyelsearbete bör utgå från en bredare syn på den geografiska avgränsningen än som gäller för ytterstadssatsningen och storstadssatsningen. Insatser som gynnar boende i ett aktuellt område är ju inte alltid geografiskt knutet till området. Vid samverkansgruppsmötet ansåg mötet att en mindre pott pengar borde avsättas till stadsdelsövergripande projekt som drivs gemensamt av flera stadsdelsförvaltningar.

#### *Målformuleringar*

När det gäller avsnittet som behandlar specifika målformuleringar instämmer förvaltningen och poängterar vikten av lokala mål. Ett målområde som behandlas mycket litet i förslaget är kultur.

Samverkansgruppen påpekade detta och menar att en satsning också på kultur skulle förbättra Tenstas image och att även de berörda bolagen skulle kunna satsa på kultur.

En av de specifika målformuleringarna behandlar medborgares möjligheterna till direkt inflytande över gemensamma angelägenheter. Frågan är komplicerad och behandlas sannolikt därför rätt översiktligt med att peka på att nya mötesformer behöver utvecklas. I flera avseenden kan direkt inflytande komma i konflikt med den parlamentariska beslutsordningen som nu gäller, frågor om vem som ska kunna ställas till ansvar för beslut och åtgärder är exempel. Därför finns all anledning att finna system där boendes inflytande på ett tydligt sätt kan redovisas i beslutsprocesserna.

#### *Långsiktighet*

I förslaget framhålls att insatserna som finansieras med medel från stadsdelsförnyelsen skall vara av engångskaraktär. Samtidigt framhålls på annan plats i förslaget betydelsen av åtgärder av social karaktär. Insatser av social karaktär kännetecknas sällan av att vara engångsinsatser. De är ofta knutna till reguljär verksamhet eller av projektkaraktär samt sträcker sig över längre tid, ofta flera år. Många av de insatser av social karaktär som gjorts och görs inom ramen för tidigare och pågående satsningar är långsiktiga. De rör i stor utsträckningskola samt utbildning i vid bemärkelse eller kan kopplas till arbetsmarknad, näringsliv, kultur och trygghetsfrågor. Insatser inom alla dess områden kräver en viss långsiktighet för att kunna vara framgångsrika. Det finns därför en inneboende motsättning i förslaget till riktlinjer genom att dels peka på att insatserna skall vara av engångskaraktär och dels leda till långsiktigt positiva förändringar och svara mot behovet av insatser av social karaktär.

#### *Externa aktörer*

I avsnittet i förslaget om externa aktörer vill förvaltningen nämna några viktiga externa samarbetsparter utöver vad som nämns i förslaget. Det är arbetsförmedlingen, landstinget, olika intresseorganisationer som branschorganisationer och organisationer inom näringsliv och arbetsmarknad samt bildningsförbund. Alla är viktiga aktörer för att ett lokalt utvecklingsarbete ska kunna vara framgångsrikt.

#### *Utvärdering*

Slutligen vill förvaltningen framhålla att det är positivt att vikten av uppföljning och utvärdering tas upp i förslaget. Det är bra att stadsdelsnämnderna ges ett sådant uppdrag samt att arbetsmarknads- och integrationsberedningen ges uppdraget att svara för den samlade uppföljningen och utvärderingen. Själva utvärderingsarbetet bör dock

genomförs av externa utvärderare för att en opartisk och kritisk analys ska kunna göras som ger inspiration till fortsatt utveckling.

SLUT